

GRAFIKA SAN'ATINI O'QITISHDA INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISH

Maxmudova Nafosat Sardorbek qizi

Namangan davlat pedagogika instituti Tasviriy san'at yo'nalishi 1-kurs magistranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada grafika san'atini o'qitishda interfaol metodlardan foydalanishning samaradorligi va ahamiyati tahlil qilinadi. Zamonaviy ta'lim jarayonida interfaol metodlar o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirish, o'zaro hamkorlikni kuchaytirish hamda amaliy ko'nikmalarini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Maqolada grafika san'ati darslarida qo'llanilishi mumkin bo'lgan asosiy interfaol metodlar, ularning afzalliklari va o'qitish jarayonidagi natijadorligi tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: *grafika san'ati, interfaol metodlar, ijodiy fikrlash, o'qitish samaradorligi, hamkorlik, amaliy ko'nikmalar, zamonaviy ta'lim.*

KIRISH

Bugungi ta'lim sharoitida ta'lim sifatini oshirish va o'quvchilar faolligini oshirish uchun o'qitishning innovatsion usullarini integratsiyalash muhim ahamiyatga ega. O'quvchilarning badiiy ijodiyotini, fazoviy tafakkurini, texnik ko'nikmalarini rivojlantirishda grafika fanining o'рни hal qiluvchi ahamiyatga ega. O'qitishning an'anaviy usullari ko'pincha o'quvchilarning o'zgaruvchan ehtiyojlari va zamonaviy badiiy ta'lim talablariga javob bermaydi. Shu bois interfaol o'qitish usullarini o'quv jarayoniga tatbiq etishga katta e'tibor qaratildi.

Interfaol usullar o'quvchilar faol ishtirok etadigan, hamkorlik qiladigan va muammolarni ijodiy hal qiladigan o'quvchilarga yo'naltirilgan yondashuvni rivojlantiradi. Bu usullar nafaqat badiiy tamoyillarni tushunishni kuchaytiribgina qolmay, balki tanqidiy fikrlashni va grafik texnikani amaliy qo'llashni rivojlantiradi. Guruh muhokamalari, loyihaga asoslangan ta'lim va texnologiya yordamida o'qitish kabi strategiyalarni o'z ichiga olgan holda, o'qituvchilar o'rganish uchun qulay dinamik va rag'batlantiruvchi muhit yaratishi mumkin.

Ushbu maqolada grafika o'qitishda interfaol usullarning o'рни va samaradorligi ko'rib chiqiladi. Bu metodlar o'quvchilarning ijodiy salohiyatini, texnik mahoratini va hamkorlikda ishlash qobiliyatini rivojlantirishga qanday hissa qo'shishini ta'kidlaydi. Zamonaviy pedagogik yondashuvlarni tahlil qilish orqali tadqiqot grafik san'at ta'limi sifatini oshirish bo'yicha tushunchalar berishga qaratilgan.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Grafika san'atini o'qitishda interfaol metodlarning o'рни va ahamiyatini tahlil qilishda bir nechta ilmiy tadqiqotlar va pedagogik yondashuvlar ko'rib chiqiladi. Adabiyotlar tahlili orqali grafika san'ati o'qitishining ilg'or metodlari, pedagogik texnologiyalar va interfaol metodlarning samaradorligi haqida bilimlar to'plangan. O'qituvchilarning kreativlik,

tanqidiy fikrlash va amaliy ko'nikmalarni rivojlantirishda interfaol metodlarning muhim roli haqida ko'plab ilmiy ishlarda so'z yuritilgan. [1]

Bir nechta tadqiqotlarda interfaol metodlarning o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish va ularning san'atga bo'lgan qiziqishini kuchaytirishda qanday samarali ekanligi tasdiqlangan. Masalan, guruh bo'lib ishlash, muammoga asoslangan o'rganish va yangi texnologiyalarni qo'llash orqali o'quvchilar faollashadi va san'at asarlarini yaratish jarayonida innovatsion yondashuvlarni qo'llashni o'rganadilar.

Adabiyotlarni tahlil qilish orqali o'qituvchilarning interfaol metodlarni qo'llashda qanday metodik yondashuvlarga tayanishlari kerakligi ham aniqlanadi. Grafikani o'qitishda interfaol metodlardan foydalangan holda o'quvchilarni ta'limning faol ishtirokchilari sifatida o'rgatish, ularning san'atdagi kreativlik va estetik tafakkurini shakllantirish uchun zarur bo'lgan metodologik yondashuvlar hamda pedagogik strategiyalarni belgilash mumkin. [2]

Shu bilan birga, adabiyotlar tahlili metodologiyasida o'qituvchilarga samarali interfaol metodlarni o'rgatish, o'quvchilarning ijodiy yondashuvini qo'llab-quvvatlash va ularning amaliy tajribalarini boyitishda pedagogik texnologiyalarni to'g'ri tanlashda muhim ahamiyatga ega. Bu esa, o'z navbatida, grafika san'atini o'qitish jarayonining samaradorligini oshiradi va o'quvchilarni o'qitishning yangi, zamonaviy usullariga tayyorlaydi. [3]

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Grafika san'atini o'qitishda interfaol metodlarning ahamiyatini tahlil qilishda muhim xulosalarga kelish mumkin. O'quvchilarning ijodiy va amaliy ko'nikmalarini rivojlantirishda interfaol metodlar, ayniqsa, zamonaviy pedagogik texnologiyalar bilan birgalikda, samarali vosita sifatida xizmat qilmoqda. Birinchi navbatda, interfaol metodlar o'quvchilarga o'z bilim va ko'nikmalarini mustahkamlash, shuningdek, o'z fikrlarini ifodalash imkoniyatini beradi. Bu usullar o'quvchilarni faollashtiradi va ularning ta'lim jarayonida ishtirokini oshiradi. [4]

Adabiyotlar tahlilini davom ettirgan holda, grafika san'ati o'qituvchilari uchun interfaol metodlarni qo'llashning ko'plab afzalliklari ta'kidlanadi. Misol uchun, guruh bo'lib ishlash va muammoga asoslangan o'rganish o'quvchilarga birgalikda ijodiy ishlash, fikr almashish va yangi g'oyalarni ishlab chiqish imkoniyatini beradi. Bu metodlar o'quvchilarning kreativliklarini rivojlantirishda va san'at asarlarini yaratishda samarali qo'llaniladi.

Bundan tashqari, interfaol metodlar ta'lim jarayonini interaktiv holga keltiradi, ya'ni o'quvchilar faqatgina tinglovchi bo'lib qolmay, balki faol ishtirokchilarga aylanadi. Bu, o'z navbatida, o'quvchilarning o'z fikrlarini ifodalash va san'at asarlarini yaratishdagi qiziqishini kuchaytiradi. O'quvchilarga individual yondashuvni ta'minlash, ularning o'z ijodiy fikrlarini ifodalash va boshqalar bilan o'rtoqlashish imkonini beradi. [5]

Biroq, interfaol metodlarni qo'llashda ayrim cheklovlar ham mavjud. Ba'zi o'qituvchilar, ayniqsa, an'anaviy metodlarga odatlangan pedagoglar, bu metodlarni qo'llashda qiyinchiliklarga duch kelishi mumkin. Shu sababli, o'qituvchilarni interfaol metodlarni samarali qo'llashga tayyorlash zarurati tug'iladi. Ular o'z metodologik bazasini

yangilash, zamonaviy pedagogik texnologiyalarni o'zlashtirish va o'quvchilarning individual ehtiyojlarini hisobga olishlari kerak. Bu o'qituvchilarga o'quvchilarni faollashtirish va ularning ijodiy potentsialini rivojlantirishda muvaffaqiyatli yondashuvlarni ishlab chiqishda yordam beradi.

NATIJA

Grafika san'atini o'qitishda interfaol metodlardan foydalanishning natijalari o'quvchilarning ijodiy va amaliy ko'nikmalarini rivojlantirishda sezilarli ta'sir ko'rsatdi. Tadqiqot davomida o'quvchilarning faol ishtiroki va motivatsiyasi yuqori darajada bo'lib, ularning tasavvurlari va ijodiy ishlari kengayganini ko'rsatdi. O'quvchilarning guruh bo'lib ishlashlari, fikr almashishlari va bir-birining ishlarini tahlil qilishlari natijasida grafik san'atni yaratishga bo'lgan qiziqishlari oshgan.

Bundan tashqari, interfaol metodlar yordamida o'quvchilarning san'at asarlarini yaratish jarayonida texnik va estetik ko'nikmalari takomillashdi. O'quvchilar o'z ishlari orqali yangi g'oyalarni sinovdan o'tkazish, turli materiallar bilan ishlash va ranglar bilan tajriba qilish imkoniyatiga ega bo'ldilar. Bu metodlar ularning ijodiy erkinligini rivojlantirib, texnik jihatdan yanada mukammal asarlar yaratishga imkon berdi.

Shuningdek, interfaol metodlarning qo'llanilishi o'quvchilarning mustaqil fikrlash qobiliyatini kuchaytirdi. O'quvchilar ta'lim jarayonida faqatgina o'qituvchining ko'rsatmalariga tayanmay, balki o'z fikrlarini ochiq ifodalash, guruhda muhokama qilish va bir-birining ishlarini baholash orqali o'z bilimlarini mustahkamlashdi. Bunday faol ishtirok ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qildi.

Shuningdek, o'qituvchilar uchun ham interfaol metodlarning qo'llanilishi o'zgarishlar kiritdi. O'qituvchilar o'quvchilarning individual ehtiyojlariga mos yondashuvlar ishlab chiqdilar, shuningdek, zamonaviy pedagogik texnologiyalarni o'zlashtirish orqali o'quvchilarga samarali ta'lim berishda muvaffaqiyat qozonishdi. O'qituvchilar uchun interfaol metodlarni qo'llashning eng katta foydasi – o'quvchilarning ta'limga bo'lgan qiziqishini oshirish va o'quv jarayonida faol ishtirok etishini ta'minlashdir.

Natijalar shuni ko'rsatadiki, grafika san'ati o'qitishda interfaol metodlar o'quvchilarning ijodiy fikrlashlarini va amaliy ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Buning natijasida, o'quvchilarning grafik san'atga bo'lgan qiziqishi ortib, ta'lim jarayonining samaradorligi oshdi.

XULOSA

Grafika san'atini o'qitishda interfaol metodlardan foydalanish o'quvchilarning ijodiy va amaliy ko'nikmalarini rivojlantirishda samarali va foydali usul ekanligini ko'rsatdi. Tadqiqot jarayonida interfaol metodlar o'quvchilarning san'at asarlarini yaratishdagi qiziqishini oshirdi, ularning mustaqil fikrlash va guruhda ishlash ko'nikmalarini takomillashtirdi. O'quvchilarning ijodiy yondashuvlari, ranglar va materiallar bilan eksperimentlari orqali grafik san'atni o'zlashtirish darajasi yuqori bo'ldi. [6]

Shuningdek, interfaol metodlar o'qituvchilar uchun ham yangi pedagogik imkoniyatlar yaratdi. Bu metodlar o'qituvchilarga o'quvchilarning individual ehtiyojlariga moslashish va zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanish imkonini berdi. Natijada,

o'quvchilar ta'lim jarayoniga yanada faolroq va qiziqish bilan kirishdilar, bu esa ta'lim sifatini oshirdi.

Shunday qilib, interfaol metodlarning grafika san'ati ta'limida qo'llanilishi o'quvchilarning ijodiy rivojlanishiga katta hissa qo'shadi va o'qitish jarayonining samaradorligini oshiradi.

Bu metodlarni kengroq joriy etish va rivojlantirish, o'quvchilarning san'atga bo'lgan qiziqishini yanada kuchaytirishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Tolipov O'. Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiya: nazariya va amaliyot. Toshkent "Fan" 2005
2. Abdullayev N. San'at tarixi 2-jildlik, 2/1 tom.-T., 2001.
3. Abdirasilov S.F. Tasviriy san'at metodikasi. -T., «Ilm-Ziyo», 2006.
4. Abdirasilov S.F., Tolipov N.X. Tasviriy san'at o'qitish metodikasi. -T., «Aloqachi», 2007.
5. Boymetov B.B., Abdirasilov S.F. Chizmatasvir. -T., «G'afur G'ulom», 2004.
6. Nabiyev M.N. Rangshunoslik. T., « O 'qituvchi», 1995
7. Hasanov R.X. Maktabda tasviriy san'at o'qitish metodikasi. «FAN», 2004.